

MEMÒRIA SOCIOECONÒMICA I LABORAL DE CATALUNYA

2020

#memòriaCTESC



Consell de Treball,
Econòmic i Social
de Catalunya

**FACTORS
ESTRATÈGICS**

R+D+I
Infraestructures
Sostenibilitat

**ECONOMIA
I MERCAT DE
TREBALL**

**CONDICIONS
DE VIDA**

Economia i mercat de treball

PIB, preus
i costos laborals

-11,5%
Creixement
real

Preus, costos i productivitat	
IPC	-0,4%
Costos laborals mensuals	-3,7%
Productivitat laboral (LLT)	-0,1%

Demanda	
Demanda interna	-9,5%
▲ consum de les famílies	-12,5%
▲ formació bruta de capital	-13,6%
▲ consum públic	5,1%
Sector exterior	-3,3 pp
Oferta	
Indústria	-9,0%
Construcció	-15,4%
Serveis	-11,7%
Agricultura	-2,6%

0,6%
del total
d'empreses a
Catalunya

1,45%
de la població
ocupada a
Catalunya

□ Nombre d'empreses:

- ▼ societats cooperatives (*)
- ▼ societats laborals (*)
- ▼ centres especials de treball
- ▲ empreses d'inserció (**)

□ Ocupació:

- ▼ societats cooperatives (-2,0%) (*)
- ▼ societats laborals (-10,5%) (*)
- ▼ centres especials de treball (-5,0%)
- ▲ empreses d'inserció (+1,5%) (**)

La disminució de l'ocupació general és més intensa a les societats cooperatives (-7,2%): resiliència en termes d'ocupació

Sector públic

□ La pandèmia ha alterat bona part de les previsions pressupostàries de la Generalitat pel 2020

- Tot i així, les seves necessitats de finançament (en termes AP-SEC) es redueixen el 48%, amb un dèficit de 755 milions d'€, el 0,35% del PIB

□ Fort augment de la despesa pública el 2020

- Pilar fonamental per apaivagar part de l'impacte del retrocés de l'activitat econòmica
- Espanya: ▲ 12%
 - El 70% de l'augment (40.443 milions d'€) són despeses derivades de mesures COVID-19
- Catalunya: ▲ 10,4%
 - Principalment per l'augment de la despesa de la Generalitat i els Fons de la Seguretat Social
- El pes de la despesa pública sobre el PIB, tant a Espanya com a Catalunya, segueix per sota del pes a la UE
 - Tant de la despesa en consum públic, de la despesa en transferències socials monetàries, com de despesa de capital.
 - En el context actual, el CTEESC veu amb preocupació que en els darrers sis anys a Catalunya s'hagi deteriorat aquesta distància

Teletreball,
al voltant del
20%
de la població
ocupada

	Variació valor absolut 19-20 (%)	Taxa 2020 (%)	Variació de la taxa 19-20 (pp)
En edat de treballar	+0,7	-	-
Activa	-1,3	76,9	-1,5
Ocupada	-3,1	67,1	-2,6
- treball a temps parcial	-8,4	13,6	-0,8
- temporal	-12,4	19,7	-2,0
Aturada	+13,4	12,7	+1,6

Si es descompta la
població en ERTO:
-13,1%

Una part considerada
inactiva per no estar
buscant feina

Polítiques actives	Total	Variació
▲ pressupost definitiu política de despesa de foment de l'ocupació de la Generalitat	1.211,2 M€	+ 32%
▼ inversió SOC en polítiques actives	246,3 M€	- 18%

Polítiques passives	Total	Variació
▲ nombre persones beneficiàries	414.627 persones	+ 72,5%
• 72% prestació contributiva	299.314 persones	+122%
• 52,4% de les prestacions contributives, per causa d'ERTO i ERO	156.888 persones	+44,3%
▲ despesa en prestacions d'atur	6.352 M€	+119,7%

Economia i mercat de treball

Relacions laborals i conflictivitat

Conflictivitat laboral

▼ vagues	63 menys
▼ persones treballadores	-26,7%
▲ jornades no treballades	74,1%

La irrupció de la pandèmia ha tingut una forta incidència en l'àmbit de les relacions laborals. Cal destacar la regulació dels ERTOS per força major per tal d'evitar acomiadaments, en els casos en què no ha estat possible l'aplicació de mesures de flexibilitat interna.

Solució extrajudicial de conflictes, EROS i empreses concursades

▼ Expedients tramitats pel TLC	-17,1%
▼ Conciliacions individuals	-10,8%
▼ Conciliacions col·lectives	-31%
▼ Mediacions	-52%
▲ EROS	De 437a 134.317
▼ Empreses concursades	-3,2%

La pandèmia de la COVID-19
té efectes disruptius en les xifres de la sinistralitat

Sinistralitat laboral

-27,9%
accidents
laborals

Però
+21,5%
accidents
mortals
(+14 AT)

	Total	Var. %	Var. absoluta
Accidents laborals			
▼ en jornada laboral sense baixa	85.644	-29,7	-36.259
▼ en jornada laboral amb baixa	75.220	-24,5	-24.379
▼ <i>in itinere</i>	13.886	-33,5	-6.998
Malalties professionals registrades			
▼ malalties	959	-40,3	-648
Incapacitats temporals per contingències professionals			
▼ nombre de processos iniciats	126.523	-1,9	-2.498
▲ durada (en dies)	38,7	+3,4	+1,2
Incapacitats temporals per COVID-19			
nombre	556.986	---	---
durada (en dies)	16,1	---	---

CONSIDERACIONS

Creixement
Política econòmica (1/3)

Creixement

- **El suport de l'administració i el diàleg social** tornaran a ser claus de cara a superar definitivament la situació derivada de la pandèmia de la COVID-19.
- Cal ser conscients que l'impacte de la crisi ha estat fins ara molt desigual, Les administracions haurien de prioritzar els esforços per **donar suport doncs tant a les persones com als sectors més afectats.**

Política econòmica

- Els fons **Next Generation EU i el Marc Financer Pluriennal de la UE** per al període 2021-2027 són una oportunitat única i irrepetible per fer front a la crisi generada per la COVID-19, i sortir-ne reforçats, més sostenibles.
- El govern, amb la participació dels agents socials, hauria d'elaborar un **pla d'inversions d'àmbit català** per orientar els recursos d'aquests fons cap a la transformació del model productiu.

CONSIDERACIONS

Política econòmica (2/3)

Política econòmica

- En aquesta línia, l'informe del CTESC “**L'estoc de capital a Catalunya: el paper de la inversió pública i l'oportunitat del fons Next Generation**” ofereix eines per tal d'identificar aquells sectors i àmbits més susceptibles de rebre aquests suports.
- Algunes recomanacions de l'informe:
 - El **retorn econòmic, social i mediambiental** dels projectes d'inversió ha de ser el criteri fonamental a considerar en el procés de selecció dels mateixos.
 - Cal **definir de forma clara i transparent el marc administratiu** que s'encarregarà de la gestió dels fons (avaluació, selecció, seguiment i execució).
 - Cal **garantir un marc de participació dels agents socials** i que respongui al principi d'associació, tal i com exigeix el Comitè Econòmic i Social Europeu (CESE).
 - Cal **vincular l'impuls que els Fons europeus tenen sobre l'acumulació de capital físic amb el reforç de la prospectiva i l'anticipació en la formació de la població treballadora**, per generar augments de la productivitat a través de la millora contínua de la seves qualificacions.

CONSIDERACIONS

Política econòmica (3/3)

Política econòmica

- **Més recomanacions de l'informe del CTEESC “L'estoc de capital a Catalunya: el paper de la inversió pública i l'oportunitat del fons Next Generation” :**
 - Les reformes i inversions en cohesió social que han de conduir a la inclusió i integració dels grups desafavorits (associades al pilar de cohesió social i territorial que preveu el Mecanisme de Recuperació i Resiliència) han de contemplar **projectes en l'àmbit del la salut, els serveis socials, i la despesa social.**
 - Els fons concedits han de **mantenir un equilibri pel que fa la grandària de les empreses**, i per tant que doni cabuda a projectes que afavoreixin a la PIME.
 - Cal **potenciar la inversió en actius amb un elevat potencial tractor sobre la inversió privada**, com ara l'impuls de l'R+D+i (pública i privada).
 - Els fons europeus han de **potenciar projectes d'inversió en branques d'activitat amb productivitat elevada**, que generin ocupació i amb dèficit d'estoc de capital.

CONSIDERACIONS

Sector públic (1/2)

Sector públic

- **El Govern, amb la participació dels agents socials**
 - hauria de concretar el seguiment i valoració del pla d'inversions d'àmbit català,
 - alineat amb el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència del Govern central
 - de forma que efectivament es prioritzin aquelles inversions públiques que tinguin efecte tractor sobre inversions privades en l'eficiència energètica, l'R+D+I, formació o qualificació de la mà d'obra.
- **El Govern central**
 - ha d'abordar la reforma del model de finançament autonòmic,
 - de la qual ha de sortir un nou model de finançament per a Catalunya que reforci la seva autonomia financera,
 - que compleixi el principi d'ordinalitat i reconegui una agència tributària pròpia coordinada amb la de l'Estat
 - i que, entre altres mesures, contempli la possibilitat d'incloure mecanismes d'harmonització fiscal per tal d'evitar el "dumping fiscal" entre les comunitats autònomes.

CONSIDERACIONS

Sector públic (2/2)

Sector públic

- En el marc de la lluita contra l'evasió fiscal
 - Tant la contractació pública i com la concessió d'ajuts a actors privats de la Generalitat, ha d'incloure **clàusules per fer efectiva l'exclusió d'aquelles empreses que operin en paradisos fiscals.**
- **Institut Català de Finances**
 - És imprescindible que **s'agilitzin els tràmits per tal d'aconseguir-ne la llicència d'entitat de crèdit.**
 - Cal que pugui operar com a banc públic de Catalunya per impulsar el finançament i la inversió dels teixit productiu català.
- Per afavorir l'estabilitat en la contractació
 - El pressupostos de la Generalitat haurien d'incloure un **compromís de reducció de la temporalitat en la contractació de personal** dins del perímetre institucional de tot el sector públic de la Generalitat.

CONSIDERACIONS

Economia social

Economia social

- La futura **Llei catalana de l'economia social i solidària** tingui en compte les recomanacions del CTESC en l'informe sobre el treball autònom col·lectiu (2019).
- Entitats que es dediquen als **serveis a les persones**:
 - a) Reforç de polítiques de suport
 - b) Afavorir l'accés prioritari a la contractació pública de les empreses que compleixin requisits ètic, socials i mediambientals
- Entitats que es dediquen al **sector agroalimentari**:
 - a) Suport via ajuts econòmics
 - b) Fomentar la digitalització
 - c) Aposta per la sostenibilitat
 - d) Potenciar la comercialització i distribució dels seus productes
- ▲ suport públic a l'ocupació en els **centres especials de treball** i les **empreses d'inserció**.

CONSIDERACIONS

Polítiques d'ocupació

Polítiques d'ocupació

- Rellevància estratègica en la millora del mercat de treball i la lluita contra l'atur, que formen part de les reformes estructurals incloses en el Pla de recuperació, transformació i resiliència.
- **Polítiques actives**
 - L'Estratègia espanyola de suport actiu per a l'ocupació 2021-2024 en preveu la reformulació
 - Els Pressupostos Generals de l'Estat 2021 hi destinen 7.405 M€ (+29,5%)
 - Es concentren majoritàriament
 - en accions d'inserció i incentivació a la contractació (3.331 M€) i
 - en FP per a l'ocupació (2.771 M€)
 - A Catalunya se li distribuiran 449,8 M€
- **Polítiques passives**
 - Es destinen 24.661 M€ a prestacions d'atur
 - 4.131 M€ més que el 2020

CONSIDERACIONS

Relacions laborals (1/2)

Relacions laborals

- Impulsar la via del **diàleg social i la concertació social**
 - per la modernització de les relacions laborals,
 - així com per la gestió de la situació derivada de la pandèmia COVID-19.
- Emprendre les accions necessàries per disposar de recursos econòmics i personals suficients per tal de poder fer l'**explotació estadística** necessària dels **convenis col·lectius**.
- Impulsar la capacitat informativa del “Butlletí del mapa de la negociació col·lectiva” del Consell de Relacions Laborals
- Recuperar la publicació de les “Xifres sobre la negociació col·lectiva” de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

CONSIDERACIONS

Relacions laborals (2/2)

Relacions laborals

- Impulsar el **teletreball** en la negociació col·lectiva, en els sectors i professions on sigui possible, i tenir present de manera transversal els efectes de la **digitalització** en les relacions laborals.
- Adoptar mesures de **flexibilitat**, en detriment dels acomiadaments, sempre que això sigui possible.
- Posar en valor el **consens** dels interlocutors socioeconòmics
 - a través dels Acords socials en defensa de l'ocupació i
 - de la Comissió de seguiment tripartida laboral
 - pel que fa a l'avaluació de les **mesures** actuals,
 - així com per l'**anàlisi** d'accions per a la **protecció de l'ocupació i el teixit productiu**.

CONSIDERACIONS

Sinistralitat laboral

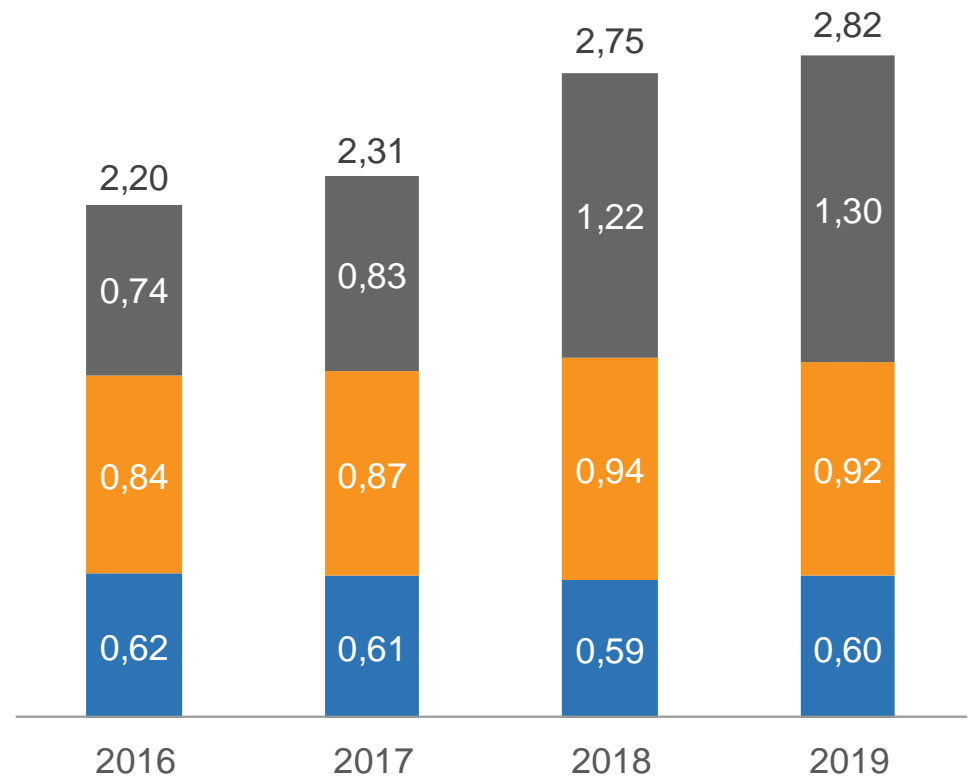
Sinistralitat laboral

- L'increment de l'**accidentalitat mortal** fa necessari definir actuacions concretes i urgents que ajudin a reduir-la.
- Cal enfortir les **tasques preventives** per evitar que després de la pandèmia les xifres de sinistralitat s'elevin de nou.
- La incidència de la COVID-19 ha generat una reducció excepcional de l'accidentalitat. Caldrà vetllar perquè les mesures preventives que han estat efectives es mantinguin i, si escau, s'ampliïn. L'impuls en la prevenció s'ha d'aprofitar per **reforçar la seguretat i salut en el treball**.
- Cal estar amatents a l'evolució dels registres de les **malalties professionals** quan es retorni a la conjuntura habitual. Cal avaluar les seqüeles físiques de la pandèmia i atendre l'impacte dels riscos psicològics que se'n derivin.
- El **teletreball** ha emergit amb força i, tot i que perdrà impuls, part d'ell es mantindrà. Cal fer atenció a l'avaluació de riscos i la prevenció de riscos psicològics i ergonòmics, i preveure mesures relacionades amb la cibernètica, la desconexió digital i la protecció de dades. Cal potenciar la informació i la formació de les persones que l'utilitzin.

Factors estratègics

R+D+I

- Innovació menys R+D interna sector privat
- R+D interna sector privat
- R+D sector públic



Unitats: percentatges sobre el PIB. Font: elaboració a partir de l'INE.
Nota: les dades del 2018 i 2019 sobre innovació no són comparables a la dels anys anteriors per un canvi metodològic en el seu càlcul.

Despesa en R+D+I sobre el PIB

□ Inversió

- L'any 2020 s'han tornat a prorrogar els pressupostos generals de l'Estat, mentre que la Generalitat els ha aprovat per primer cop en els últims tres anys.
- Inversió de la Generalitat centrada en manteniment el 2020
- La inversió liquidada s'ha mantingut baixa durant l'última dècada
- Fons Next Generation

□ Ús de les infraestructures

- ▼ transport d'usuaris en tots els modes
 - Més intens al marítim (creueristes) i aeri
 - Al terrestre, més intens al col·lectiu (tren i autobús)
- ▼ transport de mercaderies
 - Més intens al marítim i aeri

Factors estratègics

S'avança en producció i gestió sostenible. Però hi ha ¼ part menys de biodiversitat i el litoral català està amenaçat.

Sostenibilitat ambiental

Progrés cap als Objectius de Desenvolupament Sostenible

La intensitat de les emissions de CO ₂ s'ha reduït	-3,9%
El parc de vehicles eficients (1,9% del total) ha incrementat	+15,5%
Hi ha més empreses amb certificacions mediambientals	+8,2%
Catalunya incrementa la recuperació del valor dels seus residus	el 58,8%
Millora el bon estat de les masses d'aigua	el 36,0%
Es perden conreus, però hi ha més hectàrees d'agricultura ECO	el 26,3%

Reptes pendents

Els episodis extrems i la temperatura atmosfèrica augmenten	+2°C
Tot i ser més eficient que l'Estat, el consum de recursos augmenta	+6,6%
Els residus generats (construcció i urbans) han incrementat	+14,6%
Estancament en eficiència i dependència energètica: renovables	el 3,9%
El sector pesquer perd embarcacions (54) i redueix les captures	-21,0%

#memòriaCTESC



Factors estratègics

CONSIDERACIONS

R+D+I
Societat digital

R+D+I

- Cal insistir en continuar l'**esforç en R+D+I** per aproximar-se als registres de la UE, especialment en àmbits com la salut i la transició ecològica
- El sector privat hauria de fer una major utilització del finançament de la R+D procedent de la UE i hauria d'**augmentar la col·laboració científica i tecnològica amb els centres universitaris**
- Caldria **promoure més les activitats de serveis d'alta tecnologia** i, en particular, les de telecomunicacions, atesa la seva importància estratègica

Societat digital

- Cal aprofitar l'oportunitat que brinden els fons Next Generation per fer un impuls decidit a **consolidar** la societat digital a Catalunya. El focus ha d'estar centrat en:
 - les famílies que per qüestions socioeconòmiques o territorials no en poden accedir
 - les empreses més petites, les quals mostren un baix accés a les tecnologies d'informació i comunicació en comparació amb les més grans

Infraestructures

- Caldrà veure com es concreta l'execució dels fons Next Generation, establerts per la UE i, fins a quin punt, aquests permeten **incrementar una inversió en infraestructures de transport a Catalunya que s'ha mantingut baixa durant l'última dècada**

Sostenibilitat ambiental

- Cal **millorar la prevenció** per evitar danys causats per episodis extrems i violents a Catalunya
 - Cal sensibilitzar les persones quant al risc climàtic i tenir-lo en compte en ajuts, inversions i finançament
- Són necessaris més esforços per:
 - **reduir les emissions del transport amb l'electrificació**
 - **reduir l'edificació mitjançant la rehabilitació**

Sostenibilitat ambiental

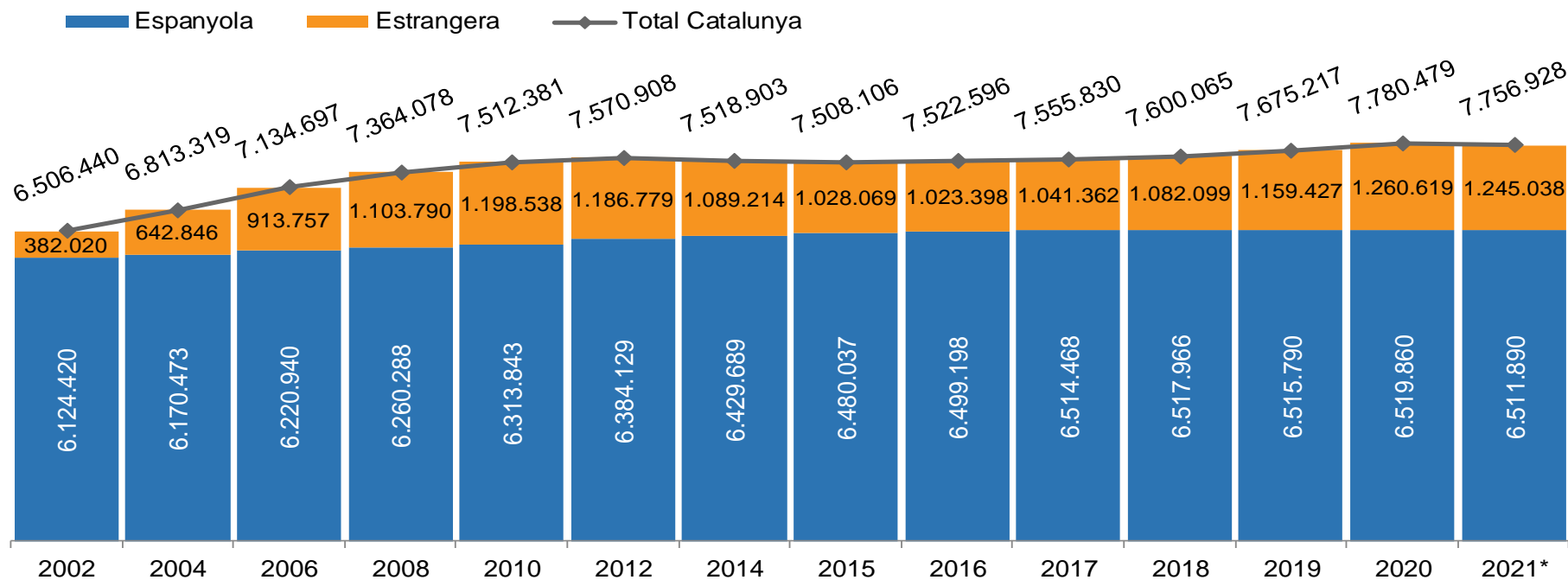
- L'eficiència del sistema energètic català hauria de ser com la mitjana de la UE-27 (62,5%). Per tant, es necessita **més estalvi energètic, més electricitat renovable, menys combustibles fòssils i menys urani.**
- **Els esforços per reduir la generació de residus urbans, de l'agroindústria i la construcció han de seguir.** Així com per recuperar-ne el valor del 65% del total (PRECAT 2020). Les eines són millorar la selecció, l'ecodisseny, la innovació i augmentar la certificació ambiental de les empreses.
- Cal **treballar per una bona salut ambiental**, és a dir, la bona qualitat de l'aire i l'atmosfera, l'aigua i el sòl, per millorar la salut humana i reduir les taxes de mortalitat relacionades amb el medi ambient.
- Calen **més polítiques de conservació, sistemes d'avaluació, recursos i inversió per conèixer i preservar el medi ambient** i assolir els objectius de desenvolupament social i econòmic del medi rural i del sector pesquer.

Condicions de vida

Demografia (1/2)

▼ 0,3%
població

(després de cinc anys de creixement,
la població decreix)



#memòriaCTESC



Unitats: nombres absoluts a 1 de gener de cadascun dels anys. Les dades del 2021 són provisionals

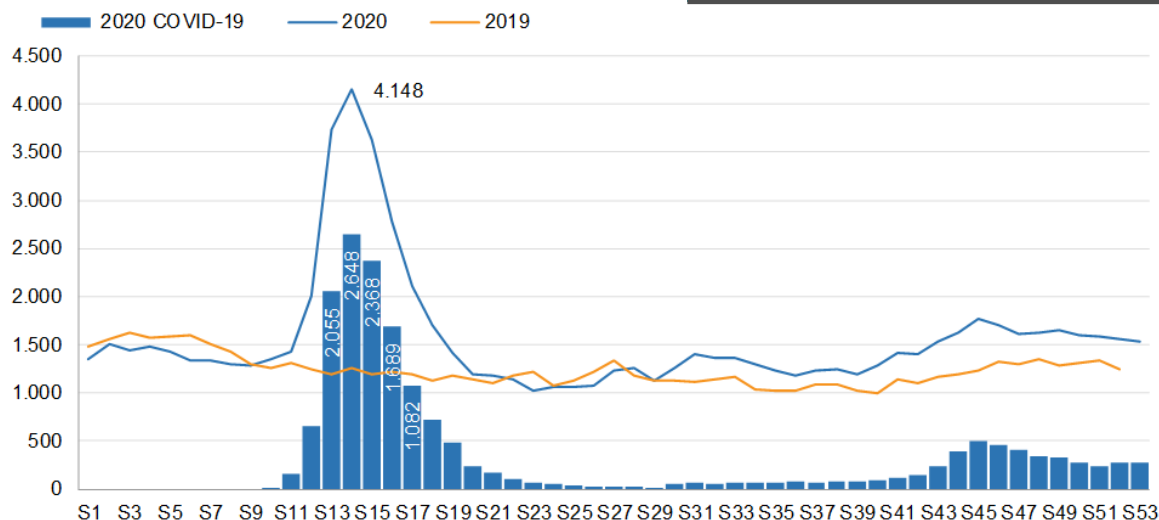
Evolució de la població resident a Catalunya. Catalunya 2004-2021

Condicions de vida

La COVID-19 dispara la mortalitat i es registra un màxim històric

Demografia (2/2)

	2019	2020	Variació absoluta	Variació relativa
▼ Natalitat*	61.548	58.026	-3.522	-5,7
▲▲ Mortalitat*	64.547	79.685	+15.138	+23,5
▼▼ Nupcialitat**	13.114	5.116	-7.998	-61,0
▲ Emigració	331.189	340.514	+9.325	+2,8
▼ Immigració*	1.260.619	1.245.038	-15.581	-1,2



Unitats: nombres absoluts i percentatges

* Dades provisionals

** Dades de gener a maig 2020

Unitats: nombres absoluts

Evució del nombre de defuncions per setmana. Catalunya 2019-2020

□ Enquesta de condicions de vida 2019

- ▼ taxa de risc de pobresa o exclusió social (taxa AROPE) de 24,7% a 23,6% respecte el 2018,
 - tot i que ▲ desigualtat en la distribució de la renda: S80/S20 passa de 5,2 a 5,4
- ▲ risc pobresa de < 18 anys fins al 31%
- No s'assoleix l'objectiu Estratègia Europa 2020 de ▼ població en risc pobresa o exclusió social
 - 23,6% (2009, 22,7%)

□ 2019

- El 26,1% no té capacitat per fer-se càrrec de despeses imprevistes
- El 50,8% té alguna dificultat per arribar a fi de mes

□ Entre 2019 i 2020

- ▲ llars sense ingressos: 14,4% (9,9 milers)
- ▲ llars amb totes les persones actives aturades: 16,9% (146,4 milers)

□ S'alerta que la pandèmia ampliarà la pobresa i la desigualtat pel seu fort impacte en els col·lectius més vulnerables

□ Situació del sistema de protecció social

- ▼ **nombre de pensions i pensionistes i el de persones beneficiàries i prestacions del Sistema Català d'Autonomia i Atenció a la Dependència (SCAAD) entre 2019 i 2020**
- **Empitjora la relació entre afiliacions i pensions després de sis anys de millores**
 - De 1,99 (2019) a 1,44 (2020)
- **Cau 20 pp la taxa de cobertura de pensions amb cotitzacions socials**
 - De 89,6% (2019) a 69,7% (2020)

- **▲ despesa en Renda garantida de ciutadania (RGC) el 25,3% el 2020**
 - els expedients passen de 32.167 (2019) a 44.020 (2020)
 - les sol·licituds el 2020 ▲93,3% respecte el 2019
- **S'aprova l'Ingrés Mínim Vital (IMV):**
 - Ritme lent de tramitació i nivell elevat de denegacions:
 - s'han reconegut 11.244 prestacions de les 124.248 presentades (entre juny i desembre 2020)
 - s'han aprovat el 15,4% dels expedients resolts
 - Dificultats d'encaix amb RGC: només s'han detectat 2.046 expedients que també perceben IMV
- **Les mesures de protecció social per fer front a la pandèmia es reflecteixen en ▲ de la despesa, tant de l'Estat com de la Generalitat.**

80,3%
de la població
valora
positivament
el seu estat de
salut (2020)

□ Indicadors globalment positius (2020), però...

- Hi ha un gradient socioeconòmic en salut des de la infància
- Els hàbits i estils de vida no milloren en els últims anys
- L'esperança de vida en bona salut (EBVS) empitjora (2014-2017) i s'estanca (2018)
- Les causes de mortalitat susceptibles de ser evitades a través de la prevenció i la promoció de la salut augmenten (fins el 2018)

□ Recursos (2017/2018/2019)

- La ràtio d'infermers/eres està per sota de l'OCDE-36 (2017) i la UE-27 (2018)
- La taxa de llits hospitalaris està per sota de l'OCDE-36 (2017) i la UE-27 (2018)
- La taxa de llits socio-sanitaris (2019) :
 - ▼ per 11è any consecutiu
 - però ▲ l'atenció amb internament (mitjana durada)

-23%
d'òrgans
sòlids
trasplantats
(2020)

□ **Activitat (2019/2020)**

- ▲ atenció primària, hospitalària i sociosanitària amb internament (2019)
- = salut mental ambulatoria (2019)
- ▼ atenció sociosanitària ambulatoria, salut mental amb internament (2019) i trasplantaments (2020)

□ ▼ **Llistes d'espera (desembre 2019-desembre 2020)**

- Proves diagnòstiques demanades per primera vegada (-5,4%)
- Primeres visites de consultes externes (-28,2%)
- Procediments quirúrgics (-20,2%)

□ **Problemes d'accessibilitat i qüestió de l'infradiagnòstic**

Risc d'evolució a dues velocitats

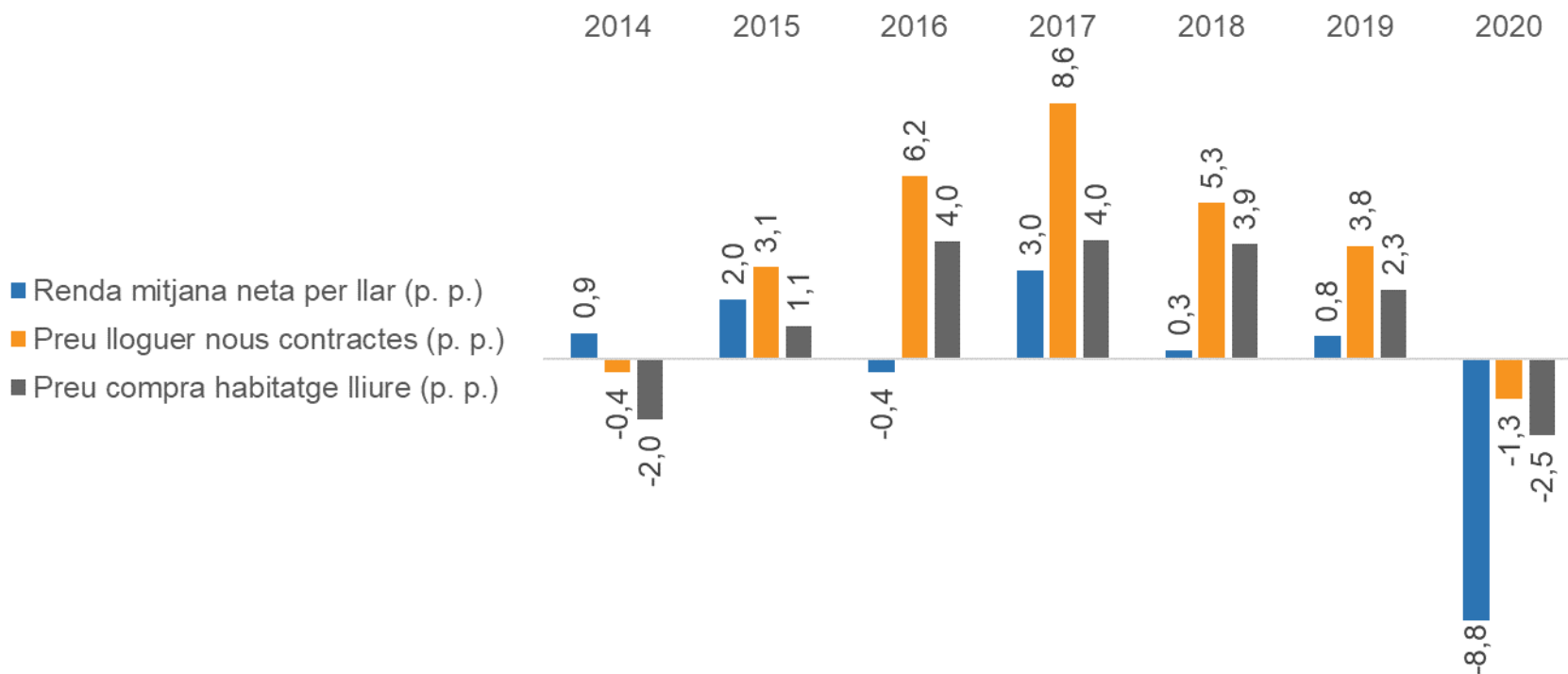
□ Indicadors d'evolució positiva

- ▲ persones que es formen en el sistema educatiu i universitari
- Milloren els indicadors de rendiment
- ▲ 17,8% el pressupost del Programa Educació (respecte del 2017)
- ▲ recursos COVID-19: contractació personal, reducció ràtios, Pla educació digital
- S'assoleixen amb escreix els objectius de l'Estratègia Europa 2020 sobre educació superior

□ Indicadors en alerta

- La millora dels indicadors no es dona en tot l'alumnat. Diferències per:
 - Origen
 - Nivell de complexitat del centre
 - Sexe
- L'assoliment dels objectius de l'Estratègia Europa 2020 no és uniforme. Preocupa: abandonament escolar prematur + aprenentatge permanent
- La pandèmia té un efecte intensificador dels problemes del sistema educatiu i formatiu

- ▲ cost de l'habitatge malgrat la contenció dels preus del lloguer i de compra
- ▲ nombre d'ajuts per al pagament de l'habitatge de 61.054 (2019) a 66.087 (2020)
 - Amb aquest política, la Generalitat intenta contrarestar l'escassa cobertura de la demanda d'habitatge protegit i el parc encara reduït d'habitatges destinat a polítiques socials



Unitats: taxes de creixement anual menys deflactor del PIB.

Font: elaboració a partir de Dades Habitatge i de l'INE.

Evolució dels preus en el mercats immobiliaris i de la renda familiar

Demografia

- L'augment en la mortalitat viscuda al llarg del 2020 agreujarà el **creixement natural negatiu** iniciat el 2018.
 - Les previsions assenyalen que **l'augment de la mortalitat** viscuda al llarg del 2020 es mantindrà, si bé amb una pèrdua d'intensitat acusada, com a conseqüència de la immunització poblacional amb la vacunació.
 - Tot apunta a una **nova baixada de la natalitat** el 2021 com a conseqüència dels efectes de la crisi provocada pel COVID-19. Cal impulsar mesures per revertir aquesta situació.
-
- El moviment natural afecta a l'estructura residencial de la població de tal forma que les llars són cada cop més reduïdes (2,5 membres).
 - Cal tenir en compte **l'increment de les llars unipersonals de les persones de 65 anys i més i les llars monoparentals**, en previsió de les necessitats socials, assistencials, sanitàries i derivades de situacions de dependència que poden requerir en el futur.
 - **Moviments migratoris:**
 - Caldrà seguir amb atenció la recuperació econòmica i els efectes de la pandèmia en els països de destinació de l'emigració i en els països d'origen de la immigració.
 - Davant la situació tràgica que es viu diàriament a la Mediterrània, cal buscar el consens polític per prendre les mesures necessàries per trobar-hi una **sortida humanitària i solidària**.

Condicions de vida

CONSIDERACIONS

Protecció i inclusió social

Protecció i inclusió social

- Cal alertar de l'**augment del risc de pobresa infantil**
 - Es pot agreujar pels efectes de les mesures per fer front a la pandèmia
 - Cal estar atents al resultat de les negociacions pel que fa a la **reforma de les pensions**, tenint en compte els reptes de la sostenibilitat financera i l'adequació de les pensions.
 - És necessari replantejar el **model d'autonomia i atenció a la dependència**, sota el paradigma de la prevenció i el foment d'autonomia i capacitats, posant la persona al centre.
-
- Es constata que l'**RGC no està assolint del tot el seu objectiu de fer front a la pobresa** per problemes de cobertura i s'alerta que la congelació de l'Indicador de renda de suficiència (IRSC) suposa una pèrdua de poder adquisitiu i una limitació al dret d'accés a la prestació.
 - **Es valora l'aprovació de l'IMV**, tot i que preocupa la tramitació lenta i les elevades denegacions, les dificultats encaix d'IMV i RGC i el fet que no aconsegueix eradicar la pobresa severa.
 - Cal facilitar els recursos humans i materials necessaris per **agilitar la tramitació, simplificar i desburocratitzar** el procediment:
 - Facilitar eines per a la tramitació telemàtica
 - Millorar l'àmbit subjectiu de la prestació i la seva quantia
 - Fer efectiu el conveni entre Estat i Generalitat per facilitar la transferència d'informació i documentació i la compatibilitat entre IMV i RGC.

Salut

- Dissenyar, implementar i avaluar accions orientades a tractar els **determinants socials de la salut** i garantir la **igualtat en salut**
- Reforçar:
 - les **polítiques de promoció i prevenció de la salut**
 - la **salut pública**
 - la **salut d'orientació comunitària**
- Accelerar la implementació del model català **d'atenció integrada social i sanitària** centrada en la persona
- Augmentar la ràtio de **personal d'infermeria** fins a aproximar-se a la mitjana de la UE-27
- Reduir de manera estructural les **l·listes d'espera**

COVID-19 (1/2)

- **Donar resposta a la situació d'infradiagnòstic** que ha provocat l'impacte de la pandèmia de la COVID-19 en el sistema sanitari
- **Construir la resiliència** del sistema sanitari davant la possibilitat de crisis futures: col·laboració i solidaritat internacional, digitalització de les dades i recuperació econòmica sostenible
- Consensuar un **gran pacte per la salut** amb l'objectiu de dur a terme les reformes necessàries per garantir l'adequació i sostenibilitat del sistema sanitari
- **Augmentar la dotació pressupostària** en àmbits i funcions estratègics
- Dotar de més recursos i autonomia resolutiva **l'atenció primària**
- **Millorar les condicions laborals** dels sanitaris i sanitàries
- **Adequar els perfils** dels i les professionals sanitaris (formació i funcions) a les necessitats actuals i futures

COVID-19 (2/2)

- Garantir l'atenció sanitària en les **residències** de persones grans i amb discapacitat
- Articular un **pla d'atenció en salut mental** per atendre els impactes psicològics de la pandèmia de la COVID-19 i garantir l'atenció dels i les pacients amb **simptomatologia prolongada** de la COVID-19
- Reforçar el **sistema de vigilància epidemiològica**
- Incrementar el nombre d'**UCI**
- Garantir **reserves estratègiques de materials** per a emergències sanitàries
- Definir en l'àmbit europeu i internacional unes **regles de joc justes i equitatives** respecte de
 - les capacitats de fabricació de béns estratègics
 - la resposta solidària en cas de necessitat
 - la distribució de proves, medicaments i vacunes

Educació

- Es posa en valor **l'esforç fet per tota la comunitat educativa** per haver mantingut, en la mesura del possible, la docència presencial el curs 2020-2021
- La consolidació dels indicadors en alerta poden comportar que l'educació i formació avanci en **dues velocitats**:
 - Persones que poden iniciar, mantenir i consolidar una trajectòria educativa i formativa sòlida
 - Persones que, per condicionants personals i socioeconòmics, tinguin dificultats per seguir la mateixa trajectòria → efectes negatius en termes personals, socials i econòmics
- És necessari **incrementar el finançament públic** en educació
- Inici XIV legislatura: moment per un **pacte nacional pel dret a l'educació**

Habitatge

- Tenir en compte les més de cent quaranta recomanacions de l'**informe “El dret a l’habitatge”** del CTEESC, presentat aquest mes de maig
- Avaluar científicament els efectes de la normativa catalana i espanyola en els **preus de lloguer privat**
- **Incrementar el ritme de construcció d’habitatges** fins a 25.000 unitats anuals i assolir un 15% d’habitatges principals destinats a polítiques socials en 20 anys
- **Incrementar progressivament la despesa pública** en habitatge fins a l’1% del PIB per:
 - Donar compliment als mandats que emanen de la normativa d’habitatge
 - Garantir dotacions pressupostàries estables i suficients amb l’objectiu de garantir l’accés a un habitatge digne
- La problemàtica dels desnonaments genera la necessitat de **reforçar les polítiques socials** per lluitar contra l’exclusió de l’habitatge

MEMÒRIA SOCIOECONÒMICA I LABORAL DE CATALUNYA

2020

#memòriaCTESC



Consell de Treball,
Econòmic i Social
de Catalunya